

content/uploads/2023/12/656f3716527ec569271087.pdf [in Ukrainian]

10. Pro zatverdzhennia profesiinoho standartu za profesiiamy «Vchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity», «Vchytel z pochatkovoi osvity (z dypломом molodshoho spetsialista)» (2020). [On Approval of the Professional Standard for the Professions «Teacher of Primary Grades of a General Secondary Education Institution», «Teacher of a General Secondary Education Institution», «Teacher of Primary Education (with a Junior Specialist Diploma)»]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>. [in Ukrainian]

11. Fasolia, A. (2012). Literaturna osvita: kompetentsii, kompetentnosti, znannia, uminnia i navychky [Literary Education: Competencies, Competences, Knowledge, Skills and Abilities]. *Ukrainska literatura v zahalnoosvitnii shkoli – Ukrainian Literature in a General Education School*. 6–7. 26–31. [in Ukrainian]

12. Yatsenko, T. O. (2019). Rozvytok chytatskoi kompetentnosti uchniv litseiu u konteksti novoi paradyhmy shkilnoi literaturnoi osvity [Development of Reading Competence of Lyceum Students in the Context of a New

Paradigm of School Literary Education]. *Visnyk Luhanskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka – Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Luhansk*. 3 (326). 194–202. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КРИЩУК Валентина Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх учителів української мови та літератури.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KRYSHCHUK Valentyna Leonidivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Ukrainian Language and Literature of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

Scientific interests: training of future teachers of Ukrainian language and literature.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.

УДК 373.5.016: 821.161.2 (477.87) 045

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-217-388-392

ПРОКОПОВИЧ Лідія Сигізмундівна –

кандидат філологічних наук, доцент, доцент,

кафедри філологічних дисциплін

та соціальних комунікацій

Мукачівського державного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4882-5322>

e-mail: tubek25@gmail.com

ВИВЧЕННЯ ТВОРЧОСТІ МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ: УРОКИ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ

У статті розкрито основні теоретичні положення і практичні рекомендації щодо організації та проведення уроків позакласного читання з української літератури. Особливістю уроків позакласного читання є те, що на них учитель може багатогранно реалізувати міжпредметні зв'язки та проводити інтегровані уроки, на яких одна тема розкривається різнобічно, наприклад, з погляду історії та літератури або зв'язок із уроками мистецтва чи географії. Помічено, що дітям імпонують уроки позакласного читання, оскільки на них вони мають можливість обговорити цікаві проблеми, виявити свою симпатію чи антипатію до конкретного персонажа. Розкрито, що основними формами проведення уроків позакласного читання є бесіда, усний журнал, конференція, огляд, диспут, концерт, вікторина, інсценізація, конкурс, літературна гра, презентація, подорож, рекомендація, форум, консультація, дослідження, семінар, кросворд. Висвітлено основні цілі, види, форми та особливості поданих уроків. Коротко розглянуто біографію та особливості творчості М. Дочинця. Науковці визнають, що особливістю творів М. Дочинця є те, що вони переповнені відвертими моральними повчаннями, сентенціями, висновками, настановами, побажаннями. Джерела їх походження різноманітні: власне авторські, фольклорні, біблійні (чи з інших священних писань, наприклад, Корану), авторства античних мудреців чи філософів, богословів, мандрівників. Запровадження позакласного читання на основі творів Дочинця дозволяє урізноманітнити освітній процес, заохотити учнів до самостійного аналізу художніх текстів та формувати у них любов до читання. Педагогічна методика, що включає інтерактивні форми роботи, дискусії, творчі завдання та проєктну діяльність, значно підвищує ефективність засвоєння матеріалу. Проілюстровано приклад розробки уроку з позакласного читання за романом М. Дочинця «Вічник. Сповідь на перевалі духу».

Ключові слова: загальна педагогіка, літературна освіта, зміст літературної освіти, урок позакласного читання, читацька компетенція, Мирослав Дочинець, роман, план – конспект уроку.

PROKOPOVYCH Lidia Sigismundivna –

Candidate of Philology, Associate Professor,

Associate Professor Department of Philological Disciplines

and Social Communications of

Mukachevo State University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4882-5322>

e-mail: tubek25@gmail.com

STUDYING MYROSLAV DOCHYNETS'S CREATIVITY: LESSONS IN EXTRA-CURRICULAR READING IN THE BASIC SCHOOL

The article reveals the main theoretical provisions and practical recommendations for organizing and conducting extracurricular reading lessons on Ukrainian literature. A feature of extracurricular reading lessons is that the teacher can implement interdisciplinary connections in them in many ways and conduct integrated lessons in which one topic is revealed in various ways, for example, from the point of view of history and literature or the connection with art or geography lessons. It has been noticed that children like extracurricular reading lessons, since they have the opportunity to discuss interesting problems, express their sympathy or antipathy for a particular character. It has been revealed that the main forms of conducting extracurricular reading lessons are a conversation, an oral journal, a conference, a review, a debate, a concert, a quiz, a staging, a competition, a literary game, a presentation, a trip, a recommendation, a forum, a consultation, a research, a seminar, a crossword. The main goals, types, forms and features of the lessons presented are highlighted. The biography and features of M. Dochynets's work are briefly considered. Scientists recognize that a feature of M. Dochynets' works is that they are full of frank moral teachings, maxims, conclusions, instructions, and wishes. Their sources of origin are diverse: author's own, folklore, biblical (or from other sacred writings, for example, the Quran), authorship of ancient sages or philosophers, theologians, and travelers. The introduction of extracurricular reading based on Dochynets's works allows us to diversify the educational process, encourage students to independently analyze literary texts, and form a love of reading in them. Pedagogical methodology, which includes interactive forms of work, discussions, creative tasks, and project activities, significantly increases the effectiveness of learning the material. An example of developing a lesson on extracurricular reading based on the novel by M. Dochynets "Eternal. Confession at the Pass of the Spirit" is illustrated.

Key words: general pedagogy, literary education, content of literary education, extracurricular reading lesson, reading competence, Myroslav Dochynets, novel, lesson plan - outline.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний освітній процес вимагає постійних змін та оновлення змісту навчального матеріалу, а також методів та прийомів його викладання. Навчальні дисципліни отримують не лише нові назви, а й розширюють свої дидактичні можливості. Уроки позакласного читання сприяють розвитку літературної освіти школярів, адже наближають їх до розуміння особливостей літературного процесу та специфіки художньої творчості, формують навички пошуково-дослідницької діяльності, впливають на розвиток читацьких інтересів, поєднують вивчення літератури із іншими гуманітарними діяльностями. Особливістю уроків позакласного читання є те, що на них учитель може багатогранно показати міжпредметні зв'язки.

Окрім цього, уроки позакласного читання у базовій школі повинні розширити знання здобувачів освіти про літературні жанри, головні тропи поетичного мовлення, літературні угруповання та течії.

В контексті цього, творчість М. Дочинця займає гідне місце в сучасному літературному процесі. Адже для сьогоденного українського читача вона є визнаною і доступною. Особливо звертаємо увагу на мовно-культурну обізнаність автора, психологічну прив'язаність до рідного краю, багату палітру виражальних засобів мови творів.

Дослідження творчості сучасного українського письменника М. Дочинця розпочалося нещодавно. Розробок за його творчим доробком є не так багато. Саме тому ми у своєму дослідженні будемо намагатися презентувати та проаналізувати творчість М. Дочинця в контексті уроків позакласного читання для здобувачів базової та старшої школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методику проведення уроків позакласного читання досліджувало багато вчених-методистів, зокрема: Н. Волошина [2], В. Неділько, В. Острогорський, Є. Пасічник [10], Б. Степанишин [10], Г. Токмань та інші. Методисти стверджують, що головну увагу на уроках позакласного читання потрібно приділяти методу творчого читання, включаючи в нього різноманітні прийоми, зокрема усне малювання,

створення кіносценаріїв та окремих кінокадрів, написання режисерських коментарів до сцен та епізодів [7, с. 50]. Окрім цього, науковці наголошують про використання прийому декламаційного аналізу, що допоможе учням глибше усвідомити зміст твору, і продумати як краще розкрити цей зміст засобами виразного читання.

Прозові твори М. Дочинця досліджували: В. Базилевський, Т. Вергелес, О. Гаврош, Є. Сверстюк, Л. Скорини, М. Слабошпицький, П. Сорока, та ін.. Науковці у своїх студіях простежили витoki його творчості, подали загальну характеристику художнього світу митця. Розвідки М. Васківца, Л. Горболіс, О. Капленко, О. Талько спрямовані на проблемно-тематичний діапазон та сюжетно-композиційний рівень окремих творів, образну систему та художні особливості прози митця.

Мета статті – розкрити фрагменти уроків позакласного читання, методику проведення їх при вивченні творчого доробку М. Дочинця.

Виклад основного матеріалу дослідження. Книга сучасної української літератури для здобувача освіти – це постійне відкриття нового в доволі напруженому пізнавальному режимі. А це і є стратегія успіху. Сам час диктує необхідність поновому організувати роботу вчителя-філолога, спрямувати його зусилля на популяризацію книг сучасної української літератури та розвиток в учнів творчого мислення.

Школа ХХІ століття – школа компетентної людини зі сформованою мовленнєвою та читацькою культурою, школа національно свідомої людини, вихованої на традиціях класичної й сучасної української літератури.

У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти визначена мета освітньої галузі «Мови і літератури» – «формування мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій» [8]. У Програмі для загальноосвітніх навчальних закладів (5-9 класи) визначено, що навчання мови і літератури полягає в поглибленні культурно-пізнавальних інтересів, формуванні рис успішного мовця і творчого читача

з високим рівнем загальної культури. Тож комунікативна та літературна компетентності відіграють важливу роль у вдосконаленні інтелектуального, естетичного, духовного, морально-етичного стану школярів [1, с. 82].

Проте сучасна соціокультурна ситуація призвела до зниження інтересу читання художньої літератури. Виникла нагальна проблема переглянути ставлення школярів до книг, особливо сучасної української літератури, оскільки вона є фундаментом розвитку духовності нашого народу, є символом відродження культури і мусить стати орієнтиром у житті кожного учня. Популяризація сучасної вітчизняної книги та розвиток читацьких інтересів, культури читання учнів загальноосвітніх навчальних закладів, посилення ролі української книги в розвитку школярів як одна зі стратегій успіху становить основне завдання позакласного читання.

Закарпатський письменник М. Дочинець – один із найяскравіших представників української літератури початку ХХІ століття. Автор більше 100 романів та оповідань. Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка (2014 р., романи «Криничар. Діяння багатого мужа Мукачівської домінії» і «Горянин. Води господніх русел»). Лауреат Міжнародної літературної премії «Карпатська корона» (2004). Лауреат премії «Українська книжка року» в номінації «За видатні досягнення в області художньої літератури» (2016 р., «Синій зошит. Аркуші днів світлящих») та Лауреат премії імені О. Духновича (2016 р., роман «Мафтей») [5, с. 46]. Ці факти змушують задуматися над специфікою текстів та мовними засобами, що впливають на свідомість читача, роблять тексти не тільки змістовними, а ще й яскравими, зрозумілими та близькими читачеві. Про свою письменницьку роботу М. Дочинець каже, що це дуже особистісний та інтимний процес: «Треба народитися на Закарпатті, щоб відчути пахощі, аромат нашої мови. Те, що закладене за словами» [4, с. 7].

Творчість закарпатського письменника – це передусім значний внесок у розвиток ліро-психологічної та соціально-психологічної прози. У творах письменника при змалюванні повсякденного життя простих людей акцентовано увагу на духовному світі персонажів, їх моральному обличчі, на морально-етичних проблемах людського буття [6, с. 137]. М. Дочинець майстерно вводить елементи закарпатської говірки у канву своїх творів. Науковці визнають, що особливістю творів письменника є те, що вони переповнені відвертими моральними повчаннями, сентенціями, висновками, настановами, побажаннями. Вивчення творів письменника на уроках позакласного читання сприяє розвитку духовних цінностей у підростаючого покоління, яке проживає своє життя в умовах стресу та постійних зовнішніх та внутрішніх конфліктів. У його творах немає незрозумілості, він пише про цінності, важливі для кожного: здоров'я, мудрість, силу духу, гармонію з природою та із самим собою.

Основними формами проведення уроків позакласного читання є бесіда, усний журнал,

конференція, огляд, диспут, концерт, вікторина, інсценізація, конкурс, літературна гра, презентація, подорож, рекомендація, форум, консультація, дослідження, семінар, кросворд [2, с. 124]. Організуючи розмову за текстом роману, бажано пропонувати поетапне декодування його: від акту висловлення своїх почуттів і думок про прочитане до тлумачення, інтерпретації авторського ставлення до порушених проблем і героїв. Працюючи за таким алгоритмом, здобувачі освіти займають активну позицію в діалозі зі своїми ровесниками. Виходячи з цього наведемо декілька питань для організації бесіди за творчістю Мирослава Дочинця:

1. Загальні питання про творчість письменника
 - Що вам відомо про Мирослава Дочинця?
 - Які теми є провідними у його творах?
 - Чому, на вашу думку, його називають «українським філософом»?
 - Чи є в його творчості щось спільне з мудрістю Григорія Сковороди?
2. Питання до конкретних творів:
 - «Вічник»
 - Хто такий Іван Чапа? Яку життєву позицію він дотримувався?
 - Як герой знаходить гармонію з природою? «Многії літа. Благії літа»
 - Які життєві поради дає Мирослав Дочинець у цій книзі?
 - Чи актуальні ці поради для Вас?
 - Яку пораду Ви могли б додати для своїх однолітків?
 - «Криничар»
 - Чи погоджуєтеся Ви з думкою, що кожна людина може змінити свою долю?
3. Філософські та моральні питання:
 - Що, на Вашу думку, важливо для людини: духовне чи фізичне?
 - Як Ви розумієте вислів М. Дочинця: «Щастя – це коли нічого не треба зайвого»?
 - Чи є мудрість, про яку пише Дочинець, універсальною для всіх людей?

Для підвищення ефективності засвоєння творчості М. Дочинця на уроках з позакласного читання, нами було розроблено орієнтовний план-конспект, який можна використовувати для вчителя на уроках позакласного читання.

Зразок

Урок з української літератури в 9 класі

Бесіда. Вивчення творчості М. Дочинця

Тема. Сторінками творів улюбленого письменника сучасності

Мета. активізувати читацький досвід, виробити правильні критерії оцінки творів мистецтва, розвивати інтерес до самостійного читання, вчити обмінюватися думками з приводу прочитаного, вдосконалювати вміння грамотно висловлювати власні думки.

Очікувані результати: після цього уроку здобувачі освіти навчатимуться: осмислено читати художні твори, грамотно висловлювати власні думки, обирати для читання найцікавіші,

найкорисніші книги письменника для власної бібліотеки.

Тип уроку. бесіда з позакласного читання.

Обладнання: учнівські ілюстрації до творів, художні твори письменника, презентації, буктрейлери.

Форми роботи: учнівські презентації улюблених книг автора, робота у творчих командах, обговорення і оцінювання власних виступів, інсценування уривків з твору, рекомендації і поради бібліотекаря стосовно вибору художніх творів.

Хід уроку

I. Організація учнів до уроку

II. Оголошення теми, завдань уроку

Учні заздалегідь провели опитування серед учителів, учнів різних класів за питаннями: «Чи любите ви читати твори Мирослава Дочинця?», «Яка ваша улюблена книга цього автора?» Було створено ролик, висновок з якого і став темою уроку.

III. Добір епіграфа до теми уроку

Учениця підготувала презентацію «Вислови видатних людей про М. Дочинця». Кожен обрав той епіграф, який, на його думку, найбільше підходить до теми уроку.

IV. Основний зміст уроку(пізнавальний етап)

1. Слово вчителя

За підрахунками вчених людина за життя може прочитати приблизно три тисячі книжок. Отже, потрібно обирати для читання найцікавіші, найкорисніші книги. Сьогодні ми дізнаємося про те, чи знаєте ви творчість М. Дочинця. Кожен з вас спробує розповісти про нього так, щоб стало зрозуміло, що це дійсно письменник, якого обов'язково потрібно читати.

А оцінити вас як читачів зможе шкільний бібліотекар, якого ми запросили на урок.

Учні розповідають про улюблені твори автора, використовуючи різні види роботи: презентація, буктрейлер, інсценування, музичне виконання.

2. Презентація « Новели М. Дочинця», «Роман «Вічник» Мирослава Дочинця»

3. Буктрейлер за твором М. Дочинця «Вічник».

4. Кінохвилинка (екранізовані твори українських письменників) – перегляд епізодів із кінофільмів.

Запитання « Яку книгу М. Дочинця, Ви б екранізували?»

Короткий аналіз твору «Вічник» М. Дочинця

Роман «Вічник» належить до філософсько-притчевої життєвої сповіді. Роман побудований у формі спогадів головного героя – Андрія Ворона, довгожителя, який пройшов через драматичні події ХХ століття. Композиція роману нелінійна: оповідь ведеться у вигляді фрагментарних спогадів, філософських роздумів.

Головна ідея цього роману – пошук істинного сенсу життя через гармонію з природою, мудрістю і духовною стійкістю. Роман написаний образною, метафоричною мовою, наприклад:

- «Не їж багато – бо вкрадеш у себе сили».
- «Не проси багато – бо отримаєш непотрібне».
- «Світ такий, який він є, а не таким, яким ти його хочеш бачити».

Роман «Вічник» М. Дочинця – це не просто історія життя Андрія Ворона, а філософія буття, яка вчить людину знаходити гармонію, бути терплячою і розуміти сенс свого життя.

5. Мікрофон (учні розповідають про улюблений твір із доробку М. Дочинця)

6. Презентація бібліотекаря (розповідь про сучасну прозу для підлітків, та щоб вона порадила прочитати здобувачам освіти додатково, щоб краще ознайомитися із творчою манерою М. Дочинця, пропонує вибір інших творів письменника).

V. Рефлексія

1 учень: Наше століття перевантажене новинками технічного прогресу. Смартфони, планшети, електронні книжки - цими досягненнями варто пишатися. Але вони не зможуть замінити звичайної книжки, з якої в дитинстві матуся читала нам казки.

2 учень: Сьогодні ми у вільний час «зависаємо» в інтернеті, граємо в різні ігри в телефоні і забуваємо взяти в руки звичайну книгу, запах якої нагадує про дитинство.

3 учень: Ми не дбаємо про мовну культуру, на жаль, не можемо написати без помилок звичайний лист, бо звикли до смс, а це часто призводить до примітивного мислення. І все це лише тому, що ми забули одну істину: ми живемо повноцінним життям, поки читаємо книгу. Тож нехай наша реклама допоможе зробити правильний вибір: ЖИТИ чи просто існувати у віртуальному світі.

(Показ реклами, яку учні зняли самостійно: «Ми свій вибір зробили! А щообираєш ти?»)

VI. Оцінювання знань

VII. Домашнє завдання: підготуватися до контрольної роботи та підготувати есе за темами, які кожен обере для себе із переліку:

1. Філософія життя в романі «Вічник»: гармонія людини з природою: «Як головний герой Андрій Ворон досягає внутрішнього спокою через об'єднання з природою?»

2. Народна мудрість і духовні цінності у творчості Мирослава Дочинця: «Як письменник передає традиційну українську філософію через своїх персонажів?»

3. «Вічник» – роман-притча про пошук сенсу буття: «У чому виникає головний урок, який М. Дочинець закладає у свою книгу?»

4. М. Дочинець – письменник-мислитель сучасності: «Які риси його творчості роблять його особливим серед сучасних українських письменників?»

5. Простота як шлях до щастя у творах Дочинця: «Чому його герої не хочуть за матеріальне, а обирають скромність і мінімалізм?»

Вважаємо, що в наш час роман М. Дочинця «Вічник» [5] є дуже цінним дороговказом у подоланні складних екстремальних ситуацій. Усі поради Вічника – це життєва школа мудрості людини, яка не тільки виживала в надзвичайних ситуаціях, а й отримувала безцінний життєвий досвід. Таким чином, пригодницький роман М. Дочинця «Вічник. Сповідь на перевалі духу» [5] може стати цікавим предметом обговорення для учнів базової школи не на одному уроці. Важливі істини та мудрі поради Вічника можна

використовувати у процесі проведення виховних годин, тематичних заходів.

Вивчення творчості М. Дочинця у позакласному читанні в базовій школі є елементом формування читацької культури [6, с. 140], естетичних смаків та морально-етичних цінностей учнів. Його твори сприяють розвитку критичного мислення, емоційної чутливості та національної свідомості школярів. Запровадження позакласного читання на основі творів Дочинця дозволяє урізноманітнити освітній процес, заохотити учнів до самостійного аналізу художніх текстів та формувати у них любов до читання. Педагогічна методика, що включає інтерактивні форми роботи, дискусії, творчі завдання та проєкту діяльність, значно підвищують ефективність засвоєння матеріалу.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Таким чином, використання літературної спадщини М. Дочинця у позакласному читанні сприяє не тільки розширенню літературного кругозору учнів, а й вихованню духовної багатості, мистецької особистості, що усвідомлює цінність художнього слова та його в житті людини.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бандура О. Міжпредметні зв'язки в процесі вивчення української літератури: посіб. для вчителя. Київ. 2009. 167 с.
2. Волошина Н. Система позакласного читання. Наукові основи методики літератури : навч.-метод. посіб. К. 2002. С. 121–126.
3. Гончарук І. Особливості проведення уроків позакласного читання. URL: <http://methodicalwork0803.blogspot.com/2013/04/blog-post.html>.
4. Дочинець М. Книжка – це зворушливі моменти зустрічі із власною душею: бесіда з письмен. Мирославом Дочинцем. *Літературна Україна*. 2010. № 43. С. 4–10.
5. Дочинець М. Вічник. Мукачево : Карпатська вежа. 2017. 280 с.
6. Жила С. «Ношу я в собі два сонця»: урок позакласного читання за романом Мирослава Дочинця «Мафтей». *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка* Глухів. 2018. Вип. 37. С. 136–143.
7. Кот Т. Система та структура уроків позакласного читання в середній школі. *Гуманізація навчально-виховного процесу* : зб. наук. праць. Слов'янськ. 2009. Вип. 47. С. 106–110.
8. Про концепцію державного стандарту загальної середньої освіти та проєкту Базового навчального плану загальноосвітньої школи. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. Київ. Освіта. 1996. № 17(18) (вересень). С. 2–18.
9. Сверстюк Є. Мудрість серця. Про книжку Мирослава Дочинця «Вічник». *День*. 2012. № 13 (14). С. 23–27.
10. Степанишин Б. Еволюція і корекція програми української літератури 5-11 класів. *Українська мова і література в школі*. 1999. № 1. С. 44–50.

REFERENCES

1. Bandura O. (2009). Mizhpredmetni zviazky v protsesi vyvchennia ukrainskoi literatury: posib. dlia vchytelia [Inter-subject connections in the process of studying Ukrainian literature: a guide for teachers.]. Kyiv. 167 s. [in Ukrainian]

2. Voloshyna N. (2002). Systema pozaklasnoho chytannia. Naukovi osnovy metodyky literatury [System of extracurricular reading. Scientific foundations of literature methodology: teaching and methodological manual]: navch.-metod. posib. K. S. 121–126. [in Ukrainian]

3. Honcharuk, I. Osoblyvosti provedennia urokiv pozaklasnoho chytannia [Features of conducting extracurricular reading lessons]. URL: <http://methodicalwork0803.blogspot.com/2013/04/blog-post.html>. [in Ukrainian]

4. Dochynets, M. (2010). Knyzhka – tse zvorushlyvi momenty zustrichi iz vlasnoi duheiu : besida z pysmen. Myroslavom Dochyntsem [The book is about touching moments of meeting with one's own soul: a conversation from writing. By Myroslav Dochynets]. Literaturna Ukraina. № 43. S. 4–10. [in Ukrainian]

5. Dochynets, M. (2017). Vichnyk [Eternal]. Mukachevo. Karpatska vezha. 280 s. [in Ukrainian]

6. Zhyla, S. (2018). «Noshu ya v sobi dva sontsia»: urok pozaklasnoho chytannia za romanom Myroslava Dochyntsia «Maftei» ["I Carry Two Suns Within Me": an extracurricular reading lesson based on Myroslav Dochynets' novel "Maftei"]. Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka Hlukhiv. Vyp. 37. S. 136–143. [in Ukrainian]

7. Kot, T. (2009). Systema ta struktura urokiv pozaklasnoho chytannia v serednii shkoli [The system and structure of extracurricular reading lessons in high school.]. Humanizatsiia navchalno-vykhovnoho protsesu: zb. nauk. prats. Sloviansk. Vyp. 47. S. 106–110. [in Ukrainian]

8. Pro kontseptsiiu derzhavnogo standartu zahalnoi serednoi osvity ta proektu Bazovoho navchalnoho planu zahalnoosvitnoi shkoly (1996). [On the concept of the state standard of general secondary education and the draft of the Basic Curriculum of a comprehensive school]. Informatsiinyi zbirnyk Ministerstva osvity Ukrainy. Kyiv. Osvida. № 17(18) (veresen). S. 2–18. [in Ukrainian]

9. Sverstiuk, Y. (2012). Mudrist sertsia. Pro knyzhku Myroslava Dochyntsia «Vichnyk» [Wisdom of the Heart. About Myroslav Dochynets' book «The Eternal»]. Den. № 13 (14). S. 23–27. [in Ukrainian]

10. Stepanyshyn, B. (1999). Evoliutsiia i korektsiia prohramy ukrainskoi literatury 5-11 klasiv [Evolution and correction of the Ukrainian literature program for grades 5-11]. Ukrainska mova i literatura v shkoli. № 1. S. 44–50. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ПРОКОПОВИЧ Лідія Сигізмундівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, Мукачівський державний університет.

Наукові інтереси: дослідження лінгвокультурології, лівостилістики в сучасному поетичному і прозовому дискурсі, соціальних комунікацій в руслі документно-інформаційних, бібліотечних, архівних ресурсів та технологій, творча та мовна діяльність сучасних письменників.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

PROKOPOVYCH Lidia Sigizmundivna – Candidate of Philology, Associate Professor, Associate Professor Department of Philological Disciplines and Social Communications of Mukachevo State University.

Scientific interests: research into linguoculturology, linguistic stylistics in modern poetic and prose discourse, social communications in the context of documentary and informational, library, and archival resources and technologies, and the creative and linguistic activities of modern writers.

Стаття надійшла до редакції 09.02.2025 р.